

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 10 від
«11» червня 2025 р.

ОСНОВИ НЕЙРОФІЗІОЛОГІЇ

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Іспит (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>34</u>	<u>16</u>	<u>100</u>	<u>150</u>	<u>3</u>

1. Загальна інформація про викладача (лектора, асистента).

Мельник Наталія Олексіївна

Доктор медичних наук, професор кафедри психології

Контактна інформація: e-mail: melnyknata0311@ukr.net

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Основи нейрофізіології» відводиться **150** годин **5** кредитів ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 3 семестру на 2-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Забезпечення підготовки фахівців у галузі психології здійснюється за системним принципом наступності дисциплін, що формують у студентів поступове оволодіння теоретичними знаннями, практичними навичками та професійними компетентностями.

Пререквізити:

- Загальна психологія — формує базові знання про психічні процеси, що потребують нейрофізіологічного пояснення.
- Анатомія центральної нервової системи та фізіологія вищої нервової діяльності — дає фундаментальні знання про будову та функції ЦНС, необхідні для розуміння нейрофізіологічних механізмів.
- Методи дослідження в психології — формують навички наукового аналізу, необхідні для вивчення нейрофізіологічних процесів.

Постреквізити:

Засвоєння курсу «Основи нейрофізіології» є базою для подальшого вивчення таких навчальних дисциплін:

- Клінічна психологія — закономірності виникнення, перебігу та корекції психічних розладів, а також розробляє методи діагностики, профілактики й психологічної допомоги людям із порушеннями психічного здоров'я.
- Основи психіатрії — дисципліна, що вивчає основні принципи діагностики, класифікації та лікування психічних розладів.
- Основи психофармакології — курс, присвячений дослідженню впливу лікарських препаратів на психіку та їх застосуванню у психіатрії й психотерапії.
- Основи нейрокорекції — дисципліна, що формує знання та навички використання методів корекції й розвитку психічних функцій на основі роботи нервової системи.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Програма з дисципліни «Основи нейрофізіології» призначена для здобувачів вищої освіти психологічного профілю, які потребують фундаментальних знань про будову та функціонування нервової системи як біологічної основи психічної діяльності.

Курс забезпечує:

- формування системного уявлення про нейрофізіологічні механізми психічних процесів і поведінки;
- інтеграцію знань із психології, медицини та біології для комплексного розуміння психіки;
- підготовку до подальшого вивчення клінічних, консультативних та корекційних дисциплін;
- розвиток умінь застосовувати нейрофізіологічні знання у практиці психолога та психотерапевта.

Дисципліна має міждисциплінарний характер, поєднуючи знання біології, медицини, психології та нейронаук. Вона забезпечує студентів теоретичними знаннями та практичними навичками для розуміння функціонування нервової системи, що є основою для подальшого вивчення психології, психіатрії, неврології та суміжних наук.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Програма з дисципліни «Основи нейрофізіології» призначена для здобувачів вищої освіти, які готуються до професійної діяльності у сфері психології та психотерапії, і потребують фундаментальних знань про біологічні механізми психічної діяльності.

Дисципліна призначена щодо:

- формування базових знань про функціонування нервової системи як основи психічних процесів;
- інтеграції нейрофізіологічних знань із психологічними концепціями для комплексного розуміння особистості;
- підготовки до подальшого вивчення клінічних, консультативних та корекційних дисциплін;
- розвитку професійних компетентностей для застосування нейрофізіологічних знань у практиці психолога.

Практичне значення курсу полягає у можливості застосування здобутих знань у клінічній практиці, психологічному консультуванні, освітній діяльності та наукових дослідженнях.

7. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи нейрофізіології» є надати знання з фізіології центральної та периферичної нервової системи, фізіологічних особливостей функціонування нейроендокринної системи, будови та функцій сенсорних систем та взаємозв'язок функціонування сенсорних органів та їх анатомічні структури.

Сформулювати знання щодо формування міжнейронних зв'язків,

особливостей патологічних змін у нервовій системі, нейроендокринних органах.

Надати сучасні знання щодо нейроендокринних органів та значення біологічно активних речовин у функціонуванні нервової та ендокринної систем.

Забезпечити знання щодо гормональної регуляції статевих систем та взаємозв'язок психоемоційних станів із гормональними змінами у статевих органах.

8. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи нейрофізіології» є:

- Ознайомлення здобувачів освіти з будовою та функціонуванням нервової системи на різних рівнях її організації.
- Формування знань про нейрофізіологічні механізми психічних процесів, поведінки та адаптації людини.
- Вивчення взаємодії нервової системи з іншими системами організму та її ролі у підтриманні гомеостазу.
- Розвиток умінь аналізувати та інтерпретувати нейрофізіологічні процеси у контексті психологічної діяльності.
- Засвоєння базових методів дослідження нервової системи та їх практичного застосування у психології й психотерапії.
- Формування професійної компетентності для інтеграції нейрофізіологічних знань у майбутню практику психолога.
- Поняття рефлексів та їх формування, значення гормонального регулювання для реактивності нервової, ендокринної та статевих систем та можливі патологічні стани та їх корекція.
- Значення біологічно активних речовин у функціонуванні нейроендокринних та їх вплив на психоемоційні стани людини у різних вікових групах.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи нейрофізіології» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- будову та функціонування нервової системи на різних рівнях її організації;
- основні нейрофізіологічні механізми психічних процесів і поведінки людини;
- взаємозв'язок нервової системи з іншими системами організму та її роль у підтриманні гомеостазу;
- методи дослідження нервової системи та їх застосування у психології й психотерапії;
- біологічні основи психічних розладів та їх прояви.

Уміти:

- аналізувати та інтерпретувати нейрофізіологічні процеси у контексті психологічної діяльності;

- застосовувати знання про функціонування нервової системи для пояснення психічних явищ і поведінки;
- використовувати базові методи дослідження нервової системи у навчальній та професійній практиці;
- інтегрувати нейрофізіологічні знання з психологічними концепціями для комплексного розуміння особистості;
- робити висновки щодо впливу нейрофізіологічних механізмів на психічну діяльність та адаптацію людини.

9. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Нейрофізіологія органів центральної та периферичної нервових систем. Нейроендокринна система органів та її функціонування.

Тема 1. Нейроморфологія - нейроанатомія, нейрогістологія та нейрофізіологія.

У цій темі визначаються основні елементи нервової тканини, будова всіх клітин цієї тканини.

Особливості фізіологічного функціонування синаптичних контактів, рецепторів та ефекторів у сенсорних та рухових системах.

Тема 2. Фізіологічні основи органів центральної нервової системи (ЦНС), особливості функціонування кори великих півкуль головного мозку, мозочка. Особливості будови органів ЦНС екранного та ядерного типу. Будова спинного мозку, функціональне значення корінців спинного мозку, ядра спинного мозку.

У цій темі визначаються типи нервової системи – екранного типу та ядерного, особливості формування та функціонування кожного типу.

Типи нейронів у корі головного мозку та мозочку, поняття про 12 пар черепно-мозкових ядер та нервів, їх зв'язок зі спинним мозком. основні елементи нервової тканини, будова всіх клітин цієї тканини. Сегменти спинного мозку та їх функціональне значення.

Тема 3. Органи периферичної нервової системи (ПНС), їх значення для діяльності нервової системи та створення нисхідних та висхідних нейронних шляхів, синаптичні контакти рефлексорної дуги.

У цій темі розглядається принцип функціонування нервової тканини у ПНС. Основні анатомічні частини периферичного нерва, чутливих нервових вузлів. Поняття автономної нервової системи – відмінності від функціонування симпатичної та парасимпатичної нервової систем.

Тема 4. Патологічні зміни у функціонуванні нервової системи, типи інсульту та його функціональні прояви, стратегії психологічної допомоги хворим після виникнення порушень органів нервової системи.

У цій темі розглядається поняття про деменцію, причини виникнення та функціональні порушення за умов різних форм деменції. Типи інсульту –

відмінності у розвитку геморагічного та ішемічного форм інсульту. Стратегії лікування та реабілітації за умов різних форм інсульту. Важливість психологічної допомоги хворим на деменцію та інсульт, алгоритми допомоги.

Тема 5. Функціональні особливості нейроендокринної системи, поняття біологічно активних речовин та їх фізіологічне значення (гормони та нейромедіатори). Периферичні органи ендокринної системи, їх патологічні стани та стратегії допомоги психолога за умов різних патологій ендокринної системи.

У цій темі розглядається значення ендокринної системи на функціонування нервової системи, особливості впливу гормонів на органи різних систем. Поняття нейросекреторних органів – гіпоталамуса, гіпофіза та епіфіза. Значення гормонів, принцип зворотнього зв'язку у ендокринній системі. Особливості нейрорегуляції ендокринної системи. Особливості психоемоційного стану людини за умов патологій ендокринної системи та допомога психолога за цих умов.

Змістовий модуль 2. Фізіологічні особливості сенсорних систем, значення шкіри як рецепторного поля тактильної чутливості. Фізіологічні аспекти серцево-судинної системи (ССС) – як основної системи кровопостачання мозку, патологічні стани нервової системи пов'язані з патологіями ССС. Статева система, її вплив на психоемоційні стани, важливість психологічної підтримки та її основні напрямки.

Тема 6. Сенсорні системи.

Ця тема об'єднує знання з анатомії та доповнює фізіологічні особливості функціонування органів чуття, через які нервова система отримує подразнення із зовнішнього і внутрішнього середовищ та сприймає ці подразнення у вигляді відчуттів Існує 5 різновидів відчуттів: дотику, смаку, нюху, слуху та рівноваги, зору.

У цій темі розглядається поняття аналізатора. **Аналізатор** – здійснює зв'язок ЦНС із зовнішнім та внутрішнім середовищем.

Аналізатор має 3 частини:

- 1) периферійна частина – орган чуття;
- 2) проміжна – провідні шляхи і підкіркові утвори;
- 3) центральна – кора великих півкуль, де проходить остаточний аналіз і синтез відчуття.

Тема 7. Фізіологічні особливості сприйняття подразнень шкіри людини, рецептори та їх особливості.

У темі розглядається шкіра, як рецепторний орган тактильної чутливості.

Шкіра складається з епідермісу, дерми та підшкірної жирової клітковини. У шкірі людини розташовані рецептори - вільні нервові закінчення, барорецептори, тактильні рецептори, терморецептори, хеморецептори.

Тема 8. Особливості функціонування серцево-судинної системи та її значення у забезпеченні кровопостачання нервової системи. Патологічні зміни нервової тканини за умов порушень серцево-судинної системи.

У темі вивчається судинна система організму, яка складається з двох окремих компонентів: серцево-судинної системи та лімфатичної системи.

Особливості кровопостачання у ЦНС та ПНС, гемато-енцефалічний бар'єр, патологічні зміни нервової тканини за умов геморагічного та ішемічного інсультів, аутоімунні демієлінізуючі захворювання нервової системи, значення психологічної підтримки за умов цих патологій. Вікові зміни серцево-судинної системи.

Тема 9. Особливості гормональної регуляції у жіночій та чоловічій статевих системах та її вплив на психологічний стан людини.

У темі розглядаються особливості нервової та ендокринної регуляції у жіночій та чоловічій статевих системах, вікові зміни функціонування обох систем, вплив на психоемоційний стан жінки за умов різних фаз оваріально-менструального циклу. Фізіологічні зміни статевих органів у різні періоди життя людини.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви базових тем і тем практичних занять	Кількість годин				
	денна форма				
	у тому числі				
	усього	л.	с.	с.р.	Контрольні заходи
Базова тема 1. Нейрофізіологія органів центральної та периферичної нервових систем. Нейроендокринна система органів та її функціонування.					
Тема 1. Нейроморфологія - нейроанатомія, нейрогістологія та нейрофізіологія.	18	4	2	12	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 2. Фізіологічні основи органів центральної нервової системи (ЦНС), особливості функціонування кори великих півкуль головного мозку, мозочка. Особливості будови органів ЦНС екранного та ядерного типу. Будова спинного мозку, функціональне значення корінців спинного мозку, ядра спинного мозку.	17	4	2	11	
Тема 3. Органи периферичної нервової системи (ПНС), їх значення для діяльності нервової системи та створення нисхідних та висхідних нейронних шляхів, синаптичні контакти рефлекторної дуги.	17	4	2	11	
Тема 4. Патологічні зміни у функціонуванні нервової системи, типи інсульту та його функціональні прояви, стратегії психологічної допомоги хворим після виникнення порушень органів нервової системи.	17	4	2	11	
Тема 5. Функціональні особливості нейроендокринної системи, поняття біологічно	17	4	2	11	

активних речовин та їх фізіологічне значення (гормони та нейромедіатори). Периферичні органи ендокринної системи, їх патологічні стани та стратегії допомоги психолога за умов різних патологій ендокринної системи.					
<i>Разом за базовою темою 1</i>	<i>86</i>	<i>20</i>	<i>10</i>	<i>56</i>	
Базова тема 2. Фізіологічні особливості сенсорних систем, значення шкіри як рецепторного поля тактильної чутливості. Фізіологічні аспекти серцево-судинної системи (ССС) – як основної системи кровопостачання мозку, патологічні стани нервової системи пов'язані з патологіями ССС. Статева система, її вплив на психоемоційні стани, важливість психологічної підтримки та її основні напрямки					
Тема 6. Сенсорні системи.	14	2	1	11	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 7. Фізіологічні особливості сприйняття подразнень шкіри людини, рецептори та їх особливості.	16	4	1	11	
Тема 8. Особливості функціонування серцево-судинної системи та її значення у забезпеченні кровопостачання нервової системи. Патологічні зміни нервової тканини за умов порушень серцево-судинної системи.	16	4	1	11	
Тема 9. Особливості гормональної регуляції у жіночій та чоловічій статевих системах та її вплив на психологічний стан людини.	16	4	1	11	
<i>Разом за базовою темою 2</i>	<i>62</i>	<i>14</i>	<i>4</i>	<i>44</i>	
Екзамен	2		2		
Всього	150	34	16	100	

11. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку нейрофізіології. Поняття рефлексорної дуги, структура кори головного мозку та мозочка, клітини Беца – історія їх відкриття. Нервові закінчення, органи чуття та їх класифікація.	12
2	Характеристика синапсів нервової системи: холін-, адрен-, дофамін-, серотонін-, ГАМК-ергічні та ін.	11
3	Ембріональний розвиток органів центральної нервової системи (ЦНС). Формування мієлінових нервових волокон, відмінності між мієліновими та безмієліновими нервовими волокнами. Демієлінізуючі захворювання, нейроімуннологія. Ембріональний розвиток органів периферичної нервової системи (ПНС)	11
4	Аналізатори, поріг чутливості, типи сенсорних систем та їх класифікація	11
5	Вікові зміни серцево-судинної системи та їх зв'язок з патологіями нервової системи	11
6	Типи чутливих нервових закінчень у шкірі, значення потових залоз для психодіагностики	11
7	Типи гормонів за хімічною природою. Що спільне і що відмінне між гормонами та нейромедіаторами.	11

8	Особливості гормональної регуляції жіночої статеві системи у дівчаток підліткового віку. Вплив жіночих статевих гормонів на психоемоційний стан у підлітковому віці	11
9	Особливості гормональної регуляції чоловічої статеві системи у хлопчиків підліткового віку. Вплив чоловічих статевих гормонів на психоемоційний стан у підлітковому віці	11
Всього		100

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Власенко С. Б. Анатомія та фізіологія центральної нервової системи людини: мультимедійні презентації лекційного курсу. Київ: НАВС, 2022.
2. Левенець С. В., Гаврилюк С. В., Боярчук О. Д. Основи нейрофізіології та вищої нервової діяльності: навч. посібник. Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (видання актуальне для курсів, 2020-2021).
3. Фізіологія вищої нервової діяльності (ВНД): Навчально-методичний посібник / укл. Іонов І.А. та ін. Харків, 2021 (оновлені методичні вказівки).

Додаткові джерела:

1. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи. К.: ЦУЛ, 2019–2021.
2. Фізіологія людини: Навчальний посібник / Коц С.М., Коц В.П. 2024.
3. Помогайбо В., Петрушов А., Власенко Н. Основи антропогенезу: підручник. Київ: Академвидав, 2015. 144 с.
4. Помогайбо В.М., Петрушов А.В. Генетика людини: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2014. 280 с.
5. Пломін Р. Генплан. Як ДНК робить нас тими, ким ми є. Пер. з англ. М. Солдаткіної. Київ: Видавнича група КМ-БУКС, 2019. 320 с.
6. Свааб Дік Наш творчий мозок. Пер. з нім. С. Зубченко. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 463 с.

Інформаційні ресурси:

1. Журнал «Нейрофізіологія» [Springer – Neurophysiology Journal](https://www.springer.com/journal/13484) akademperiodyka.org.ua
2. Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України bogomoletz.in.ua (портал інституту).
3. Товариство клінічних нейрофізіологів України (ГО «ТКН») tkn.org.ua (навчальні програми, стандарти, публікації). knf.org.ua
4. International Federation of Clinical Neurophysiology (IFCN): ifcn.info – міжнародна федерація, що об'єднує національні товариства нейрофізіологів.
5. American Clinical Neurophysiology Society (ACNS): acns.org – офіційний сайт американського товариства, стандарти та протоколи.

6. European Federation of Clinical Neurophysiology (EFCN): efcn.info – європейська мережа для обміну дослідженнями та клінічними практиками.

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні

положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навиків.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни Fx, F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають пройти повторне навчання з відповідного розділу. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов’язаний дотримуватися обов’язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими

навчальними планами та програмами;

- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.